

NEUE WILDNIS DEUTSCHLAND. WOLF, LUCHS UND BIBER KEHREN ZURÜCK

Micha Dudek (WPZ-lid)

Jan Thorbecke Verlag, Ostfildern

ISBN: 978-3-7995-0824-7

160 pagina's, harde kaft, Duits

2009

Lynx en bever, wolf en hop – wilde dieren die al meer dan honderd jaar uit Duitsland verdwenen waren, keren terug. Sinds enkele jaren wordt getracht om deze doelstelling te behalen, de dieren weer inheems te maken en vaak met veel succes. In dit boek worden de meest interessante diersoorten, van lynx tot wisent, met fascinerende foto's gepresenteerd. De auteur beschrijft verschillende gebieden voor de herintroductie van deze diersoorten, geeft tips over waar men otters en wolven in het wild kan zien en tot wie u zich kunt wenden wanneer een beverdam een bedreiging vormt voor de waterhuishouding in uw eigen tuin.

Micha Dudek is een bekend auteur en fotograaf, woonachtig in Hamburg, en sinds enkele jaren lid van de WPZ. Hij studeerde landschapsarchitectuur en milieuplanning, zet zich in voor verscheidene natuurprojecten, maar is vooral geïnteresseerd in de wolvenpopulaties van Centraal-Europa. Tijdens zijn lezingen zoölogie en dierecologie kan hij een repertoire aan dieregeluiden ten gehore brengen, waarop hij al van kinds af aan oefent.

Dit boek vindt zijn oorsprong in de landschapsarchitectuur en soortenbehoud, met de focus op leefgebieden van wilde dieren. De herintroductie van bepaalde wilde diersoorten stimuleert natuurbehoud en biedt meer ruimte op de ondergrond voor nieuwe soorten flora en fauna. Het landschap mag er dan niet meer zo uitzien als in het Pleistoceen, maar met wolf, hert, bever,

wild paard, eland en wisent wordt er veel fauna teruggebracht in de Duitse wildernis zoals er ook in het Pleistoceen rondliep.

Duitsland wordt niet direct geassocieerd met wildernis, niet zoals Afrika en Scandinavië, maar sommige bossen zijn er al eeuwen en tamelijk onaangestast door de mens. Voor Nederlanders is wildernis al helemaal een uitheems begrip. Dat maakt het lezen van dit boek ook voor ons zo leuk, om te zien hoe dichtbij huis deze wildernis te vinden is.

Door bijvoorbeeld een paar wisenten uit te zetten in het wild kan de soort weer in aantal groeien, in plaats van met uitsterven bedreigd te worden door het lage aantal geboortes in gevangenschap. Deze grote groep grazers zorgt op haar beurt weer voor grote open plekken in dicht bosgebied waar meer variatie aan flora kan ontstaan die weer meer niches aan verschillende fauna bieden.

De auteur opent met een schets van Europa in het Pleistoceen en maakt in het daarop volgende hoofdstuk wel duidelijk dat er meer veranderd is in het Midden-Europese landschap dan het verdwijnen van een paar kenmerkende diersoorten. Als pionier in soortenbescherming moet men er rekening mee houden dat de samenstelling van bossen ook zijn veranderd met de komst van nieuwe flora en fauna. Pleistocene dieren hadden misschien andere behoeftes binnen hun leefgebied en de aanwezigheid van de mens speelt een

toenemende rol, maar het blijft een feit dat de meeste dynamiek in soortenbescherming zit in de combinatie van open grasland en bosgebied, zowel voor grote grazers als toppredatoren. Inmiddels worden in Duitsland meer en meer beschermde natuurgebieden gerealiseerd en zorgen grote grazers voor het onderhoud met als gevolg de vrijwillige terugkeer van vogels, roofdieren en nog veel meer.

Beginnend bij de bever – de eerste landschapsarchitect – worden ook de ooievaar, runderen, visotter, eland, hop, wild paard, wisent, oehoe, lynx, raaf en natuurlijk afsluitend de wolf beschreven. Hierbij wordt ingegaan op hun oorspronkelijk leefgebied en huidig voorkomen, de zichtbare sporen in het landschap die men bij een wandeling kan waarnemen en afgesloten met een lijstje biologische kenmerken van het dier. Er is zoveel meer te zien dan men in de dierentuin gewaar wordt.

Het boek is mooi vormgegeven en rijkelijk gevuld met prachtige foto's van de dieren in het wild. Aan het eind is een hoofdstuk toegevoegd met tips waar te wandelen om de dieren in het wild te kunnen zien en een literatuurlijst. Ook al is het in het Duits geschreven, wat wellicht niet voor iedereen even makkelijk te lezen is, wil ik dit boek aanraden aan eenieder die geïnteresseerd is in de verrassende wildernis van Duitsland en haar soortenrijkdom. Een handboek voor een volgende excursie naar Duitsland?

AUTEUR
NIKE LISCAJLET